

DATUM	29 juli 2019	NUMMER PS	
AFDELING	BDV	COMMISSIE	Alle
STELLER	A. van der Weij	DOORKIESNUMMER	3392
DOCUMENTNUMMER	81F44A41	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Titel : Jaarrekening 2017

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag. 6

Toelichting pag. 7

Bijlage(n):

Bijlage 1	Bestemmingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2017
Bijlage 2	Jaarrekening 2017
Bijlage 3	Begrotingswijzigingen Jaarrekening 2017
Bijlage 4	Verslag duurzaamheid in 2017
Bijlage 5	Verkeer en vervoerprogramma BRU
Bijlage 6	Samenvatting jaarrapportage provinciaal uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2017
Bijlage 7	Verslag van bevindingen voor de staten; uitkomsten controle 2017

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

De jaarrekening 2017 gaat over een bewogen jaar van de Provincie Utrecht. Een klokkenluidersmelding is aanleiding geweest om forensisch onderzoek te laten uitvoeren naar de verantwoordingslijnen binnen het project Uithoflijn. Voor de extern accountant EY was de melding aanleiding tot een veel diepgaandere controle op de jaarrekening dan in de jaren daarvoor. De extra onderzoeken vroegen veel tijd en leidden, -soms door nieuwe regelgeving in het BBV-, tot nieuwe en verscherpte inzichten op waarderingsgrondslagen en het moment van nemen van resultaat. De provincie heeft haar jaarrekening op die nieuwe inzichten en regels aangepast en dit leidde tot veel correcties ten opzichte van het eerdere concept.¹ De extra onderzoeken en doorgevoerde correcties hebben geleid tot een forse vertraging bij het opleveren van de jaarstukken. Wij zijn dan ook blij dat wij dit traject nu kunnen afronden en u de jaarstukken 2017 kunnen toesturen.

Met de jaarrekening en het jaarverslag 2017 ontvangt u van EY het accountantsverslag met de uitkomsten van de accountantscontrole. EY stelt in haar verslag dat het dringend noodzakelijk is dat zowel organisatorisch als ten aanzien van de opzet van de administratieve organisatie en interne beheersing stevige verbetermaatregelen worden doorgevoerd. Het college herkent en erkent dit ook en geeft in de paragraaf 4.4 Bedrijfsvoering haar 'Lessen, analyse en verbetermaatregelen' weer n.a.v. de accountantscontrole en de rapporten van de Randstedelijke Rekenkamer en Integis.

¹ In paragraaf 5.1 van de Jaarrekening 2017 treft u een uitgebreide toelichting op de doorgevoerde correcties.

De Jaarrekening 2017 sluit met een positief resultaat van € 32,7 miljoen. Het saldo van baten en lasten vóór verrekening met de reserves laat een tekort zien van € 17,7 miljoen. Aangezien een aanzienlijk deel van de lasten in 2017 wordt gedekt uit hiervoor in het verleden gereserveerde bedragen, resulteert uiteindelijk het positieve saldo. Het balanstotaal bedraagt eind 2017 € 867 miljoen.

De financiële positie van de provincie Utrecht is goed. Het huidige solvabiliteitspercentage bedraagt 52,2% met een algemene reserve van € 54,4 miljoen. De incidentele weerstandscapaciteit kwalificeert daarmee in het licht van geïdentificeerde risico's als ruim voldoende.

De jaarrekening 2017 geeft naar het oordeel van de accountant een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva per 31 december 2017. Ook ten aanzien van rechtmatigheid komt EY tot een positief oordeel.

Het positief oordeel staat en is op zich goed nieuws, doch kent ook een nuancering. Uit de controle komt een totaalbedrag 'aan onzekerheden voor getrouwheid en rechtmatigheid' van € 12,2 miljoen bij het project Uithoflijn. EY stelt dat zij in haar controle niet voldoende en niet geschikte controle informatie heeft gekregen op dit totaalbedrag aan meerwerk om vast te stellen dat de prijs in de overeenkomst juist is in relatie tot de waarde van de geleverde prestatie.

Wij hebben de betreffende onderhandelingen over het meerwerk gevoerd op basis van onderbouwingen, inschattingen van risico's, de waarde die dit vertegenwoordigt en de financiële en maatschappelijke gevolgen bij vertragingen. Het is bij grote infrastructurele projecten niet ongebruikelijk dat risico's en kosten worden afgewogen in zogenoemde 'onderhandel VTW's'. Op 7 februari 2019 heeft gedeputeerde Straat in Provinciale Staten een toelichting gegeven op de geïdentificeerde risico's die onder de onderhandel VTWs lagen en daarmee ook toegelicht welke risico's met het onderhandelingsresultaat zijn afgekocht.

Naar aanleiding van eerdere onderzoeken hebben wij al geconstateerd dat de navolgbaarheid en verslaglegging van deze onderhandelingen beter had gekund. Zo was er soms wel en soms niet een externe toets of deskundige betrokken, was er geen eenduidigheid in de werkwijze en werden niet altijd dezelfde controlemechanismen doorlopen.

De bevindingen van de accountant over de Uithoflijn sluiten hierbij aan. De accountant constateert dat de procesgang zoals die is vastgelegd in de kwaliteitshandboeken van het projectbureau niet consistent wordt uitgevoerd en derhalve niet effectief is. Hierdoor kan de accountant onvoldoende controleren of de prijs voor bepaalde geleverde prestaties in verhouding staat tot die prestaties. Dit heeft als gevolg dat de accountant een bedrag van € 12,2 miljoen als onzeker aanmerkt. (Dit wordt in het accountantsverslag verder toegelicht op pagina 13 en 51.)

Het totaal aan onzekerheden is lager dan de goedkeuringstolerantie voor onzekerheden van € 19,2 miljoen, waardoor de onzekerheden geen invloed hebben op de strekking van de verklaring, maar het blijft een forse post. Ook hier erkent het college dat we onze bedrijfsprocessen in het bijzonder voor complexe projecten met grote financiële en bestuurlijke risico's moeten verbeteren. Met name het systematisch, consistent en traceerbaar vastleggen van afspraken en de redenen voor aanpassingen en afwijkingen op die afspraken, verdient hierbij de aandacht.

Verder heeft de accountant voor € 2,4 miljoen aan rechtmatigheidsfouten gevonden, dit betreffen Europese aanbestedingen, een te laag gewaardeerd garantieproduct, en een onterechte dotaties en een onterechte onttrekking uit de reserve "Programma landelijk gebied". Deze € 2,4 miljoen aan rechtmatigheidsfouten leveren in totaal een getrouwheidsfout van € 0,2 miljoen op.

In de voorliggende jaarrekening heeft fouterstel plaatsgevonden. De totale impact op het resultaat na resultaatbestemming bedraagt € 12,8 miljoen positief en leidt tot een verschuiving van € 109,6 miljoen binnen de balans van bestemmingsreserve naar overlopende passiva.

De correcties hebben geleid tot overschrijdingen van programmabudgetten en verrekeningen met reserves. Wij stellen provinciale staten voor om deze overschrijdingen, dotaties en onttrekkingen te autoriseren in het kader van het vaststellen van de jaarrekening 2017.

Tot slot bij de inleiding: Door de correcties en het feit dat het jaar 2017 inmiddels ruim anderhalf jaar achter ons ligt, leest het jaarverslag mogelijk anders dan normaal. Wij wijzen u dan ook graag op de leeswijzer in de jaarstukken en vragen uw begrip dat sommige verklaringen inmiddels wat achterhaald kunnen overkomen of slechts op één pagina in de jaarrekening worden toegelicht, terwijl de financiële effecten van de correcties door het gehele stuk zichtbaar zijn.

Voorgeschiedenis

P&C Cyclus Kadernota, Begroting, Voorjaarsnota, Najaarsrapportage 2017 en Slotwijziging 2017.

Naar aanleiding van een klokkenluidersmelding is er op verzoek van de accountant EY een integriteitsonderzoek uitgevoerd naar het dossier Uithoflijn. Dit onderzoek door Integris BV is begin november 2018 opgeleverd.

Daarnaast zijn er in 2018 nog twee onderzoeken van de Randstedelijke Rekenkamer opgeleverd die voor de accountant van belang waren bij de controle van de jaarrekening 2017: Het onderzoek naar de verkoop van kavels aan de Dolderseweg en het onderzoek samen met de Rekenkamer van de gemeente Utrecht naar het project Uithoflijn.

Mede hierdoor is het proces door de accountant vertraagd. Dit heeft er toe geleid dat het ministerie van BZK de wekelijkse bevoorschotting uit het provinciefonds gedeeltelijk heeft opgeschort. Inmiddels is het opgeschorte bedrag aan de provincie uitgekeerd.

Essentie / samenvatting

Gelet op het bepaalde in artikel 201/202 van de Provinciewet bieden wij u hierbij ter vaststelling aan de jaarstukken 2017 van de Provincie Utrecht. De Jaarrekening 2017 sluit af met een voordelig saldo van € 32,7 mln. (2016 € 0,1 mln.). Ter vaststelling treft u aan verslag Duurzaamheid 2017, Verkeer en vervoerprogramma BRU en de Samenvatting jaarrapportage provinciaal uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2017. De bestuurlijke behandeling verloopt parallel met de behandeling van de jaarrekening.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Goedgekeurde en vastgestelde jaarrekening 2017

Financiële consequenties

De Jaarrekening 2017 sluit met een positief resultaat van € 32,7 miljoen. (In 2016 was het netto overschot € 0,1 mln.) Het saldo van baten en lasten vóór verrekening met de reserves laat een tekort zien van € 17,7 miljoen. (2016 een overschot van € 39,5 mln.). Omdat een aanzienlijk deel van de lasten in 2017 wordt gedekt uit hiervoor in het verleden gereserveerde bedragen, resulteert uiteindelijk het positieve saldo van € 32,7 miljoen.

Deels valt dit resultaat hoger uit vanwege de aangepaste werkwijze. De effecten van deze aangepaste werkwijze voor de jaarrekening 2018 en het jaarrekeningresultaat 2018 zijn nog niet duidelijk. Wij stellen voor het resultaat toe te voegen aan de saldi-reserve, onderdeel van de algemene reserve.

1. Wijzigingen in verwerking van mutaties ten opzichte van de voorgaande jaren

In overleg met en op aandringen van de accountant is ten opzichte van jaarrekening 2016 en voorgaande jaren een groot aantal correcties doorgevoerd, o.a. om te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Subsidies

De provincie kende de afgelopen jaren een aantal werkwijzen voor het verwerken van de subsidies. Met de transitie van BRU per 1 januari 2015 kwam daar nog een nieuwe werkwijze bij.

Voorheen drukte een groot deel van de subsidieverplichtingen met name infrastructurele subsidies pas op het exploitatiebudget op het moment dat tot uitbetaling van de subsidie werd overgegaan op basis van een verantwoording van de subsidieontvanger. Als onderdeel van die wijze van verwerking werden de nog niet uitbetaalde bedragen in eerste instantie gereserveerd in diverse bestemmingsreserves.

Bij BRU werd het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd in het kader waarvan de subsidielast van met name mobiliteitssubsidies in het jaar van het verlenen volledig als last werden genomen. In de transitieafspraken met BRU is afgesproken dat de beleidskaders en financiële werkwijze tot en met 2019 door de provincie Utrecht worden gerespecteerd.

Daarnaast worden exploitatiesubsidies die de provincie aan maatschappelijke organisaties verstrekt, toegerekend aan de respectievelijke boekjaren, waarbij in het jaar van toekenning van de subsidie, de nog niet verstreken tijdvakken worden opgenomen onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Met ingang van de jaarrekening 2017 acht onze accountant – met uitzondering van de exploitatiesubsidies - bovenstaande werkwijzen niet langer toegestaan en is besloten om toegezegde subsidies in het jaar van beschikken direct, volledig te laten drukken op het exploitatiebudget in het jaar dat de subsidie wordt beschikt. Er is immers sprake van een verplichting waar de provincie niet meer onderuit kan. Als gevolg hiervan zijn de subsidielasten in 2017 aanzienlijk toegenomen onder gelijktijdige vrijval van corresponderende bedragen uit de desbetreffende bestemmingsreserves. Dit leidt er toe dat er een beter inzicht komt in de vrije ruimte van die reserves.

Werkwijze reserves

De provincie hanteert conform de nota reserves en voorzieningen diverse bestemmingsreserves. Deze bestemmingsreserves worden aangehouden voor een specifieke bestemming (bepaald doel). Als de specifiek geormeerde uitgaven in enig boekjaar lager of hoger uitvallen dan begroot, dan wordt het saldo onttrokken, respectievelijk toegevoegd aan de desbetreffende bestemmingsreserve, ook als aan deze specifieke mutatie geen expliciet besluit van PS aan ten grondslag lag. Het BBV adviseert om dit niet te doen maar een expliciet besluit aan PS te vragen. Daarom is in de jaarrekening 2017 een tweetal mutaties die voorheen verwerkt werden in de bestemmingsreserves nog niet in de jaarrekening 2017 verwerkt maar opgenomen als onderdeel van de bestemmingsvoorstellen bij de jaarrekening 2017. Dit zijn de besluitpunten 7 en 8.

Natuurgronden

Tot en met 2016 werd een deel van met name de natuurgronden niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie gebracht. Dit hing voornamelijk samen met de geringe waarde per vierkante meter, het kortstondig aanhouden van de gronden i.v.m. transformatie naar natuurgronden of inzet als ruilgronden om eveneens natuur te realiseren en de daarmee samenhangende transformatiekosten. De opbrengsten daarvan worden gestort in een revolverend fonds. Inmiddels is besloten om het revolverend fonds af te bouwen. Omdat deze gronden ook een economische waarde vertegenwoordigen zijn deze gronden in de jaarrekening 2017 op aandringen van onze accountant alsnog geactiveerd (€ 13,6 mln, waarvan € 12 miljoen via fourtherstel). Het bedrag is opgenomen als bijzondere bate en maakt onderdeel uit van jaarrekeningresultaat 2017.

Gebeurtenissen na balansdatum 31-12-2017

Omdat de jaarrekening in 2019 wordt vastgesteld, is er ten aanzien diverse langlopende projecten en subsidies inmiddels meer inzicht in de werkelijke baten en lasten van 2017. Als gevolg hiervan is in de afgelopen periode nog een aantal aanvullende boekingen gemaakt, zodat de baten en lasten over 2017 en de vorderingen en schulden eind 2017 een zo'n betrouwbaar mogelijk beeld geven. Daarnaast hebben gebeurtenissen die hebben

plaatsgevonden na balansdatum, maar die van invloed zijn op de stand van deze voorzieningen ultimo 2017, geleid tot het aanpassen en wel op een zodanige wijze dat de stand van deze voorzieningen weer toereikend zijn (bijvoorbeeld voorziening recreatieschappen).

Voorziening Hart van de Heuvelrug

De voorziening Hart van de Heuvelrug is grotendeels vrijgevallen. Het VPB-risico (in 2016 nog geschat op € 5,4 mln.), wat onderdeel uitmaakte van deze voorziening, is overigens niet geheel weggenomen. Onze accountant is voorts van oordeel dat toekomstige baten en lasten aangepast moeten worden, hetgeen er mede toe leidt dat handhaving van het resterende deel van voorziening niet langer nodig is en daarmee is vrijgevallen ten gunste van het exploitatieresultaat 2017. Totaal valt vanuit de voorziening € 7,8 mln. vrij ten gunste van de algemene middelen.

Resultaatbestemming

Er zijn vijf resultaatsbestemmingsvoorstellen ingediend ten behoeve van de PS (zie bijlage 1). Drie daarvan zijn bij de Voorjaarsnota 2018 al onttrokken uit de Saldireserve. Er resteren nu nog twee bestemmingsvoorstellen (totaal € 4,2 mln.) waarvan nu wordt voorgesteld deze te onttrekken uit de Saldireserve.

- Risico vervuiling Vliegbasis Soesterberg	€ 200.000
- Dومتoren	€ 4.000.000

Zie voor een toelichting bijlage 1.

Controlebevindingen en aanbevelingen accountant

De belangrijkste controlebevindingen en aanbevelingen van onze accountant treft u aan in het bijgevoegde verslag "Uitkomsten accountantscontrole en overige informatie 2017" (bijlage 7).

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Op 9 juli 2018 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) uit coulanceoverwegingen de provincie Utrecht een herstelperiode gegeven tot 1 oktober 2018 voor het indienen van de jaarrekening 2017. Op 24 september 2018 heeft de provincie aan de minister kenbaar gemaakt dat deze beperkte herstelperiode verlengd moest worden. Hierna heeft het ministerie van 1 januari 2019 voor een periode van 26 weken 60% van de bevoorschotting uit het provinciefonds ingehouden. Dit ingehouden bedrag is op 8 juli 2019 alsnog uitgekeerd. Na de vaststelling door PS zal de jaarrekening 2017 aan het ministerie van BZK worden aangeboden.

De conclusies en aanbevelingen van de accountant met betrekking tot de organisatie zijn stevig en vragen opvolging. Dit geldt zowel voor de organisatie van de (financiële) bedrijfsvoering in het algemeen als die voor bijzondere en grote projecten. Hieronder gaan we daar nader op in. Ook in de paragraaf 4.4. bedrijfsvoering van de jaarrekening licht het college hierover meer toe.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Naar aanleiding van de onderzoeken van Integis, de Rekenkamer en de externe accountant heeft de organisatie indringend naar zichzelf gekeken. In het jaarverslag is in de paragraaf 4.4 Bedrijfsvoering, de paragraaf "*Lessen, analyse en verbetermaatregelen n.a.v. de accountantscontrole, het Rapport van de Rekenkamer en het rapport Integis*" toegevoegd. Hierin staat dat in 2018 de organisatieontwikkeling is hervat, met als centraal uitgangspunt het herstellen van eigenaarschap en verantwoordelijkheid als leidende principes in onze organisatie. De aanpak is op vier sporen gericht:

1. Structuuraanpassing; gericht op het herstellen van aanspreekbaarheid in de organisatiestructuur door het afronden van de vastgelopen reorganisatie. Het ging daarbij om het benoemen van teamleiders - voor het

reguliere werk en het borgen van expertise - en het benoemen van opgavemanagers voor team overstijgende concernopdrachten.

2. Het aanscherpen van interne processen, rolverdelingen en mandaten, zodat verantwoordelijkheid en checks-and-balances weer in het juiste evenwicht komen.

3. Het stimuleren van de professionele verantwoordelijkheid als houding en gedrag van al onze medewerkers. Dit is en blijft de basis voor de kwaliteit van de provinciale organisatie.

4. Kwaliteitsverbetering raakt onze mensen en middelen in de organisatie. Het gaat daarbij over het verbeteren van de kwaliteit van onze financiële systemen en de beheersing hiervan. En het gaat over het verbeteren van de kwaliteit, de kennis en kunde van onze medewerkers.

Hieronder laten wij zien welke concrete acties daar aan gekoppeld zijn.

Verbeterspoor 1		
Aanpak Structuren en systemen	Verwijzing	Status
Afronden reorganisatie met nieuwe teamindeling, op basis van expertise.	Utrecht Opgavegericht, Statenbrief	Ingangsdatum januari 2019, inmiddels geïmplementeerd
Benoemen nieuwe teamleiders op alle teams, concern breed	Utrecht Opgavegericht, Statenbrief	Ingangsdatum januari 2019, inmiddels geïmplementeerd.
Werving en benoeming opgavemanagers	Utrecht Opgavegericht, Statenbrief	Ingangsdatum januari 2019, werving en benoeming plaatsgevonden, werkwijze en implementatie in ontwikkeling
Herijken aansturing bedrijfsvoering en control op CMT-niveau d.m.v. extra CMT-lid met concernbrede verantwoordelijkheid voor de organisatie van bedrijfsprocessen	Integis, RRK	Besluit genomen, werving in uitvoering, implementatie najaar 2019

Verbeterspoor 2		
Aanpak Procesverbetering	Verwijzing	Status
Programmeren, als proces om sturing en prioriteit te geven aan grote projecten, inclusief risicoprofiel	Utrecht Opgavegericht, Statenbrief	Concernopdracht, in opstartfase, recent koppeling met uitwerking coalitieakkoord
Specifiek control-regiem instellen op complexe hoog-risico projecten, waaronder onafhankelijk risicomanagement, centraal contractmanagement en onafhankelijke kostentoetsing	Integis, RRK	Aanscherpingen gedaan sinds 2017. Nieuw proces voor complexe projecten in ontwikkeling
Inrichten contractmanagement op concernniveau	Integis, EY, RRK	Nog te ontwikkelen
Aanscherping van de regels rond het vaststellen van Voorstellen tot Wijziging (VTW), inclusief onafhankelijke kostenexpertise	Integis	In ontwikkeling
Versterking financiële functie door tussentijds periodiek afsluiten van de financiële administratie	Integis, EY.	Oplevering voorzien juli 2020
Aanscherpen onderlinge rollen, taken en verantwoordelijkheden, inclusief opdrachtgever-opdrachtnemersrol (OGON) en implementatie nieuwe mandaatregeling	Statenbrief, RRK Dolderseweg	Nieuwe mandaatregeling in uitwerking, evenals herijking leidraad OGON
Aanscherping inhuurprocedure, inclusief verplichte integriteitsverklaring	Integis, Rekenkamer	Gerealiseerd

Rapporteren van afwijkingsbeslissingen inhuur via de domeinrapportages	BDV/ Concerncontrol	Ingevoerd per januari 2019
Inhuur-functionarissen met beslissingsmandaat screenen op nevenfuncties en zakelijk belang	Integis	Gerealiseerd
Bepert mandaat voor ingehuurde functionarissen	Integis	Bestaande situatie, in uitvoering
Integriteitscreening van medewerkers op kwetsbare functies	Statenbrief	In ontwikkeling
Klokkenluidersmeldingen standaard rapporteren aan de accountant	Integis	Ingevoerd in klokkenluidersprocedure. Gerealiseerd
Aanstelling fulltime integriteitscoördinator.	Integis	Gerealiseerd
Herijken rol en positie team Grondzaken (inclusief onderzoek centraliseren beheer alle provinciaal onroerend goed)	Dolderseweg	In ontwikkeling, implementatie voorzien najaar 2019 / voorjaar 2020
Verbrede toepassing en mogelijk aanpassing Handelingskader Grondzaken	Rekenkamer, Dolderseweg	In ontwikkeling

Verbeterspoor 3		
Aanpak Cultuurontwikkeling	Verwijzing	Status
Herstel van dialoog en vertrouwen binnen de organisatie, zowel in verticale sturing als in collegiale adviesrelaties	Utrecht Opgavegericht Statenbrief, Integis, RKK	Permanente actie alle medewerkers, traject intervisie en persoonlijk leiderschap in voorbereiding
Ondersteuning en aanspreken van medewerkers, op rolverwachtingen, rolneming, op inhoudelijke expertise en HR/loopbaanontwikkeling	<i>Utrecht Opgavegericht</i> Statenbrief	Traject voor intervisie en persoonlijke leiderschap voor alle medewerkers in voorbereiding
Implementatieproces bij herijkte mandaatregeling	Integis	In voorbereiding
Het beter toezien en elkaar aanspreken, op alle niveaus in de organisatie, op de naleving van interne procedures en afspraken	Integis	Traject voor intervisie en persoonlijke leiderschap, start eind 2019
Het uitvoeren van het onlangs vastgestelde Integriteitsplan	Integis	Gerealiseerd, permanente actie
Het registreren van nevenfuncties	Integis	Gerealiseerd, permanente actie
Matchen, als proces om alle medewerkers transparant en open toegang te geven tot werken in opgaveteams	Statenbrief	Gestart en in ontwikkeling volgens de principes van de lerende organisatie

Verbeterspoor 4		
Kwaliteitsverbetering	Verwijzing	Status
Leidraad advisering en signalering van cluster Inkoop	Integis, RKK	Knelpunten geïnventariseerd, in ontwikkeling
Leidraad Advisering en Signalering: rolneming in interne adviesprocessen (organisatiecultuur; mede n.a.v. nieuwe mandaatregeling)	Integis, RKK	In ontwikkeling

Beter documenteren bij werving en selectie.	Integis	Ingevoerd als permanente actie. Gerealiseerd
Het verbeteren van dossieropbouw binnen projecten, waaronder het verslagleggen van cruciale besprekingen/ onderhandelingen	Integis, RRK, EY	Gerealiseerd, permanente actie
Bevorder dat de provincie de principes van een lerende organisatie volgt	Integis, RRK	Onderdeel van lopende organisatieontwikkeling en aankomend traject intervisie en persoonlijk leiderschap

Effecten op duurzaamheid

Op 4 september 2017 is aan PS toegezegd dat de jaarrekening een verslag zal bevatten die specifiek ingaat op het thema duurzaamheid. Middels het verslag wordt PS geïnformeerd over hoe binnen de verschillende begrotingsprogramma's integraal wordt gewerkt aan duurzaamheid. Voor 2017 heeft dit vorm gekregen middels een separate bijlage bij de jaarrekening (bijlage 4). In de toekomst wordt dit integraal verwerkt in de jaarrekening.

Voorgesteld wordt

1. In te stemmen met de overschrijding op programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling (ad € 12,147 mln.);
2. In te stemmen met de overschrijding op programma 4. Economische ontwikkeling (ad € 0,968 mln.);
3. In te stemmen met de overschrijding op programma 5. Bereikbaarheid (ad € 98,446 mln.);
4. In te stemmen met de overschrijding op programma 7. Bestuur en middelen (ad € 0,557 mln.);
5. De Jaarrekening 2017 (bijlage 2) vast te stellen, inclusief de mutaties in de reserves als gevolg van het fouterstel;
6. Het positieve saldo van de jaarrekening 2017 ad € 32,652 mln. te storten in de Saldireserve (Algemene reserve);
7. Vanuit de Saldireserve een bedrag van € 200.000 te onttrekken en toe te voegen aan de reserve weerstandsvermogen, ter dekking van het risico van vervuiling Vliegbasis Soesterberg;
8. Vanuit de Saldireserve een bedrag van € 4 mln. te onttrekken, namelijk de Rijksbijdrage uit 2017 voor de restauratie van de Domtoren, en deze toe te voegen aan de reserve Investeringsfonds provinciaal erfgoed;
9. In te stemmen met de bij dit statenvoorstel behorende begrotingswijzigingen (zie bijlage 3);
10. Het verslag Duurzaamheid 2017, Verkeer en vervoerprogramma BRU en de Samenvatting jaarrapportage provinciaal uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2017 (bijlagen 4, 5 en 6) vast te stellen;

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Utrecht; in vergadering bijeen op 25 september 2019

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 29 juli 2019, Domein Bedrijfsvoering, nummer 81F44A41;

Gelet op artikel 201 provinciewet;

Besluiten:

1. In te stemmen met de overschrijding op programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling (ad € 12,147 mln.);
2. In te stemmen met de overschrijding op programma 4. Economische ontwikkeling (ad € 0,968 mln.);
3. In te stemmen met de overschrijding op programma 5. Bereikbaarheid (ad € 98,446 mln.);
4. In te stemmen met de overschrijding op programma 7. Bestuur en middelen (ad € 0,557 mln.);
5. De Jaarrekening 2017 (bijlage 2) vast te stellen, inclusief de mutaties in de reserves als gevolg van het fouterstel ;
6. Het positieve saldo van de jaarrekening 2017 ad € 32,7 mln. te storten in de Saldireserve (Algemene reserve);
7. Vanuit de Saldireserve een bedrag van € 200.000 te onttrekken en toe te voegen aan de reserve weerstandsvermogen, ter dekking van het risico van vervuiling Vliegbasis Soesterberg;
8. Vanuit de Saldireserve een bedrag van € 4 mln. te onttrekken, namelijk de Rijksbijdrage uit 2017 voor de restauratie van de Domtoren, en deze toe te voegen aan de reserve Investeringsfonds provinciaal erfgoed;
9. In te stemmen met de bij dit statenvoorstel behorende begrotingswijzigingen (zie bijlage 3);
10. Het verslag Duurzaamheid 2017, Verkeer en vervoerprogramma BRU en de Samenvatting jaarrapportage provinciaal uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2017 (bijlagen 4, 5 en 6) vast te stellen;

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

1. Wettelijke grondslag

Artikel 201 provinciewet en de financiële verordening (voorheen verordening interne zaken provincie Utrecht 2004).

2. Beoogd effect

N.v.t.

3. Effecten op duurzaamheid

Zie hiervoor het verslag Duurzaamheid (bijlage 5).

4. Argumenten

N.v.t.

5. Kanttekeningen

N.v.t.

6. Financiën

N.v.t.

7. Realisatie

N.v.t.

8. Juridisch

N.v.t.

9. Europa

N.v.t.

10. Communicatie

GS zal aan media kenbaar maken dat de jaarrekening door GS is vastgesteld, voorzien van een accountantsverklaring en de media in de gelegenheid stellen voor een persgesprek.

Bijlagen

Bijlage 1	Bestemmingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2017
Bijlage 2	Jaarrekening 2017
Bijlage 3	Begrotingswijzigingen Jaarrekening 2017
Bijlage 4	Duurzaamheid in 2017
Bijlage 5	Verkeer en vervoerprogramma BRU
Bijlage 6	Samenvatting jaarrapportage provinciaal uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2017
Bijlage 7	Verslag van bevindingen voor de staten; uitkomsten controle 2017

Artikelsgewijze toelichting

N.v.t.